

Sygn. akt VIII U 4/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy J. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 listopada 2018 r. **nr** (...)

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od 1 listopada 2018r.;

2) zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 4/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 listopada 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. D. przeliczenia emerytury

na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i rozstrzygnięcia

co do istoty sprawy. Wniósł również o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, że domaga się przeliczenia świadczenia na podstawie art.110a ustawy emerytalnej po uprzednim odtworzeniu wynagrodzeń z lat 1971 – 1979 przed Sądem.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy dodał, że odmówił przeliczenia świadczenia na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, gdyż nowo ustalony wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia wyliczony z lat 1980 – 1999 okazał się niższy niż 250%, bo wyniósł 234,88%.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. D. urodzony (...) jest uprawniony do emerytury górniczej od 5 września 1996r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z lat 1983 - 1989.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 323,72% i został ograniczony do 250%.

W dniu 15 listopada 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy emerytalnej przedkładając zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1980 – 1996 z 17 kwietnia 2018r. oraz pismo (...) S.A. z 17 kwietnia 2018r., że w zasobach archiwalnych brak jest dokumentacji płacowej sprzed 1980r.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) od 6 września 1971r. do 31 grudnia 1996r. na stanowiskach: elektromontera pod ziemią (do 5 października 1971r.) i elektryka pod ziemią.

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent J. C., który dokonał odtworzenia zarobków ubezpieczonego za lata 1971 – 1979 w oparciu o dane znajdujące się w aktach osobowych oraz obowiązujące przepisy płacowe, Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego obliczony z najkorzystniejszych 20 lat kalendarzowych, w tym z okresu przypadającego po przyznaniu świadczenia przekracza 250%.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w KWK (...), opinii biegłego sądowego J. C. (k.18 – 31 akt).

Sąd podzielił opinię biegłego sądowego J. C., gdyż została ona sporządzona w oparciu o fachową i specjalistyczną wiedzę, zgodnie ze zleceniem Sądu, na podstawie całokształtu zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w tym zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, a także przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych. Biegły w sposób czytelny i precyzyjny dokonał obliczeń, wskazując przy tym dokładnie na jakiej podstawie dokonał poszczególnych założeń. Z opinii tej wynika, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, w tym z uwzględnieniem okresu przypadającego po przyznaniu świadczenia przekracza 250% (lata 1972, 1975, 1976, 1980 – 1996).

Odnosnie zarzutów organu rentowego przedstawionych w piśmie procesowym z 24 czerwca 2019r. do wyliczeń wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynikającego z opinii biegłego (255,85%), to nie mają one większego znaczenia dla sprawy, bowiem organ rentowy w piśmie tym przyznał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z 20 lat kalendarzowych dla potrzeb przeliczenia

świadczenia w trybie art.110a ustawy emerytalnej przekracza 250%, co pozwala na wnioskowane przeliczenie świadczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. D. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz.1270).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

Zdaniem Sądu w toku postępowania sądowego kwestia pobieranego wynagrodzenia musi być udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja dotycząca konkretnego pracownika stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym, a nie np. zeznania świadków, twierdzenia ubezpieczonego, gdy stosunek pracy ma charakter indywidualny, określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007r. I UK 36/07, Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent J. C. celem ustalenia, na podstawie akt osobowych i obowiązujących przepisów płacowych, potencjalnego wynagrodzenia ubezpieczonego

za lata zatrudnienia 1971 – 1979, a następnie wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia według najkorzystniejszego wariantu, przy uwzględnieniu zarobków uzyskanych po przyznaniu prawa do emerytury.

Z opinii biegłego wynika jednoznacznie, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości emerytury górniczej ubezpieczonego wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, w tym z okresu przypadającego po przyznaniu prawa do emerytury górniczej, przekracza 250%.

Skoro wskaźnik ten przekracza 250%, z czym ostatecznie zgodził się organ rentowy, to ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, poczynając od 1 listopada 2018r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku (zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r., poz.265).

(-) sędzia Grażyna Łazowska